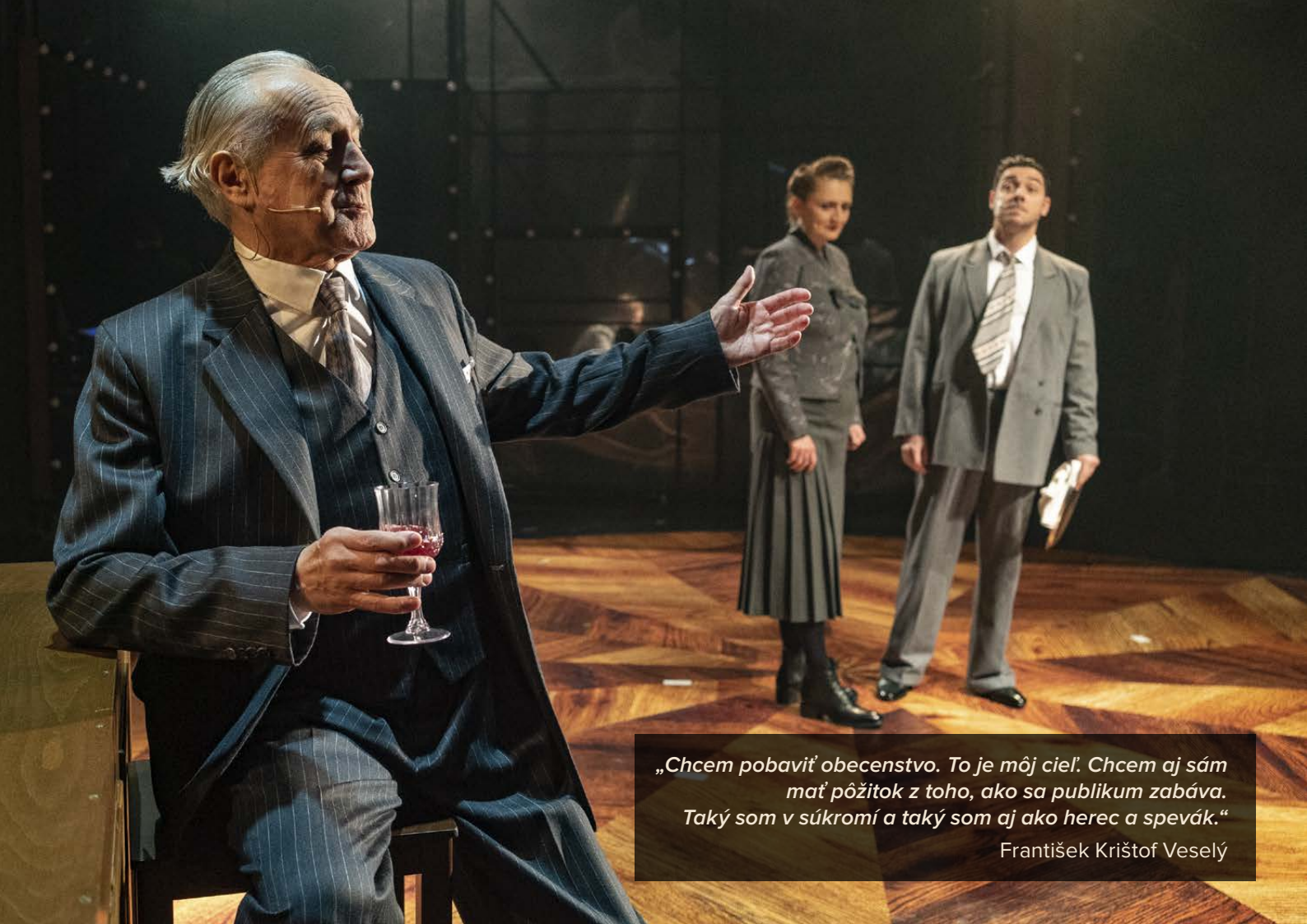

 DIVADLO
NOVÁ SCÉNA

BONDUÁN

podľa Františka Krištofa Veselého

„Chcem pobaviť obecnosť. To je môj cieľ. Chcem aj sám mať pôžitok z toho, ako sa publikum zabáva. Taký som v súkromí a taký som aj ako herec a spevák.“

František Krištof Veselý

BONJUÁN

podľa Františka Krištofa Veselého

námet: **Martin Kákoš**
libreto: **Jozef Lenhart**
dramaturgia: **Svetozár Sprušanský**
piesne z repertoáru: **Františka Krištofa Veselého**
hudobné naštudovanie: **Ľubomír Dolný**
korepetície: **Ľubomír Dolný, Iveta Weis Viskupová**
dirigent: **Ľubomír Dolný**
choreografia: **Jaroslav Moravčík**
kostýmy: **Ľudmila Várossová**
scéna: **Pavol Andraško**
réžia: **Martin Kákoš**

OSOBY A OBSADENIE

BONVIVÁN, v mladom veku

BONVIVÁN, v staršom veku

GIZI, manželka

KONFERENCIER

LOLLA, SÁRA

RIADITEĽ DIVADLA, STEINER

DOKTOR, DIREKTOR, GESTAPÁK

REFERENT, FUNKCIONÁR HSL'S,
TAJOMNÍK

FILMOVÝ AGENT, HEREC, JANČI

PIŠTA, ASISTENT, PRVÝ GARDISTA

LACI, REŽISÉR, DRUHÝ GARDISTA

ČAŠNÍČKA GRÉTA

ŠÉF KAVIARNE

BABUCI, MATKA, DOMÁCA

RUS

HERCI, FILMOVÝ ŠTÁB, KOLEGOVIA,
ADEPTI, PIONERI

HEREČKY, KOLEGYNE, MNÍŠKY, KOKETY,
SEKRETÁRKY, ADEPTKY, PIONIERKY

TANEČNÍČKY a DIVÁČKY

TANEČNÍCI a HOSTIA

12-ČLENNÝ ORCHESTER

Husle 1 **Lenka Pospíšilová, Slávka Porvažníková** • Husle 2 **Michal Slamka, Alžbeta Godovičová**
Viola **Viktória Strelcová, Alena Reháková** • Violončello **Jan Pospíšil, Terézia Rusiňáková**
Klavír **Dušan Šujan, Matúš Ferko** • Gitara **Peter Zajaček, Milan Medek, Andrej Urminský**
Kontrabas **Martin Kapusník, Denis Pagáč** • Bicie **Ján Lau, Anton Zajaček, Viktor Šuchter**
Klarinet **Marek Berky, Jozef Kamencay** • Trumpety **David Krajčí, Karol Sipos, Marián Vlado**
Trombon **Michal Jaško, Eva Husseinová**
Dirigent **Ľubomír Dolný**

OFF STAGE ZBOR

**Erik Holovka, Erika Szabó, Lucia Korenková, Peter Minarčík, Mária Eliašová, Monika Šimková,
Adela Husárová**

Dárius KOČI

Ján GREŠŠO, a. h.

Karin OLASOVÁ

Peter MAKRANSKÝ

Monika DRGÁŇOVÁ

Karol ČÁLIK

Marcel OCHRÁNEK

Juraj ĎURDIAK

Martin KAPRÁLIK

Tomáš MAJLÁTH

Lukáš PAVLÁSEK

Lucia VRÁBLICOVÁ

Pavol PLEVČÍK

Katarína ČILLÍKOVÁ

Jozef ANTÁLEK/Lukáš VARGIC

Timothy BARTOVIC * • Jakub MICHALEC *

František SUCHOŇ * • Dávid POPOVIČ *

Zuzana BRANDYS * • Viktória ŠEVELOVÁ *

Monika STOLIČNÁ * • Michaela TURČEKOVÁ *

Veronika HANDZUŠOVÁ • Zuzana KRAUSOVÁ

Zuzana NÁPRSTKOVÁ • Marta NITRANOVÁ

Adriana PINKOVÁ

Kristína ROSOVÁ MORAVČÍKOVÁ

Jozef ANTÁLEK • Ján BLAHÁČ

Miroslav MARTINOVIČ • Martin MIKULÁŠEK

Matúš POMIKAL • Lukáš VARGIC

**poslucháči hudobno-dramatického odboru Štátneho konzervatória v Bratislave
alebo Divadelnej fakulty VŠMU v Bratislave*

Divadlo Nová scéna Bratislava / 76. divadelná sezóna – 2022/2023

generálna riaditeľka	Ingrid Fašiangová
umelecký riaditeľ	Karol Čálik
predstavenie vedú	Dagmar Gucmanová a Marcel Mondočko
text sleduje	Darina Sečanská
asistent réžie	Lukáš Pavlásek
asistentka choreografa	Kristína Rosová Moravčíková
technický riaditeľ	Karol Jurický
vedúci technickej prevádzky	Juraj Adamko
vedúci stavby scény	Martin Novák
stavba scény	Robert Nemček, Michal Hupka, Kamil Kollár, Michal Kúdela, Roman Stacha, Viliam Kováčik, Mikuláš Rigda, Lukáš Jenča, Tomáš Kollár, Pavol Hanakovič, Jakub Klinec, Richard Porubský
vedúci scénického svetla	Norbert Dovičovič
scénické svetlo	Ladislav Pecha, Samuel Duša, Štefan Friedl, Miroslav Jakábek, Peter Švec
vedúci scénického zvuku	Tomáš Laco
scénický zvuk	Peter Karaffa, Lukáš Rudzan, Michal Kujan, Pavol Schmidt, Július Korbela
masky a parochne	Mária Biháriová, Jana Privits
vedúca garderóby	Jarmila Ťažká
garderóba	Eva Beňová, Zlatica Hujbertová, Lucia Bartošová, Miroslava Matláková
vedúci odd. rekvizít	Michal Sítko
rekvizity	Veronika Sládečková
riaditeľ umeleckej výpravy	Marius Krištofovič
vedúca výroby	Valéria Čambálová
výroba	Bohdana Ivanková, Viera Mifkovičová, Peter Šaš, Milan Slezák
kostýmy vyrobila	Irena Fríbertová, Radovan Molec, Tomáš Ambra,
krajčírska dielňa	Angela Stančiaková, Marta Kralovičová, Ľubica Chlebovcová,
Divadla Nová scéna	Alena Lehocká, Dagmar Jablonská, Zuzana Ferková, Sylvia Švorcová, Bronislava Tummová
výroba scény a scénických prvkov	COLEUS, s.r.o. Bratislava

František Krištof Veselý (12. 4. 1903 – 13. 3. 1977) je legendou slovenskej populárnej hudby. Bol a stále je nielen nezabudnuteľnou hereckou osobnosťou, významným spevákom a režisérom, ale aj neoddeliteľnou súčasťou našej divadelnej scény.

Za 19 rokov kariérne zviazaných s javiskom Novej scény, či už ako umelecký šéf súboru hudobnej komédie Novej scény Národného divadla alebo ako režisér súčasného Divadla Nová scéna, režijne vytvoril 30 inscenácií a stvárnil 22 divadelných postáv.

Počas svojho umelecky aktívneho života má toho František Krištof Veselý na svojom konte samozrejme omnoho viac. Overené zdroje uvádzajú až 111 divadelných postáv a 61 zrežovaných inscenácií v divadlách po celom Slovensku..

Vysoký štíhly elegán s povestným bielym šálom. Charizmatický umelec s dušou grófa, ktorého diváci milovali. Obľúbený **BONVIVÁN**, ktorý má na javisku Divadla Nová scéna aj dnes čo povedať.

Po vzore Františka Krištofa Veselého sme aj my optimisti. A nielenže dúfame, ale sme presvedčení o tom, že i vy, súčasní priaznivci nášho divadla, si tohto štýlového noblesného šviháka zamilujete.

Vitajte vo svete evergreenov!

Ingrid Fašiangová
generálna riaditeľka

*„Jedného krásneho večera
sa budúcnosť nazýva minulosťou.
Vtedy sa človek otočí a uvidí svoju mladosť.“*

Louis Aragon

Kto vlastne bol František Krištof Veselý?

„Terajšia doba žiada, aby herec pevne stál na úrovni dnešného politického, filozofického a umeleckého zmysľania. Musí bezpečne ovládať materiál pre tvorbu na scéne a musí byť majiteľom dobovej kultúry. Je aktívnym účastníkom života – často odpovedá a dáva smer.“

Janko Borodáč, šéf SND, 1941

S odstupom polstoročia môžeme s istotou povedať, že František Krištof Veselý je ikonickou osobnosťou slovenskej divadelnej i hudobnej kultúry a základným kameňom, na ktorom stojí súčasné slovenské hudobné divadlo. Talent, aký sa rodí raz za sto rokov. Spevák, herec, tanečník, režisér. Verné dieťa ľahkej múzy.

Nie je instagramovou hviezdou, ani bulvárnu celebritou či médiami stvorenou osobnosťou. Napriek tomu sa stal a zostal idolom niekoľkých generácií a už za svojho života bol legendou, synonymom elegantného pána a príťažlivého muža žijúceho mimo bulváru a doby, umelcom bez škandálov.

Pre teatrologov je prvým vyštudovaným slovenským divadelným hercom, prvým operetným umelcom, prvým režisérom a zakladateľom hudobného divadla na Slovensku. Prvým slovenským filmovým hercom, hviezdou pražských barrandovských filmových ateliérov a medzivojnovej československej kinematografie. Počas troch rokov nakrútil s najvýznamnejšími dobovými hercami 17 celovečerných filmov!

Muzikológovia v ňom vidia najvýznamnejšieho interpreta domácej pôvodnej populárnej hudby všetkých čias a pre osobitý spevácky štýl ho považujú za slovenského Mauricea Chevaliera, ktorý bol uznávaným francúzskym šansonierom a jeho generačným súputníkom. František K. Veselý stál pri zrode modernej slovenskej populárnej hudby. Nahrával v najvýznamnejších domácich i zahraničných gramofónových štúdiách ako Esta, Polydor, His Master's Voice, Supraphon, Ultraphon a Telefunken. Z ich produkcie sa dodnes s jeho hlasom zachovalo 228 gramonahrávok, ktoré patria do zlatého fondu slovenskej populárnej piesne. Vytvoril podmienky pre tvorbu prvej generácie slovenských hudobných skladateľov populárnej hudby, urobil z ich piesní nesmrteľné evergreeny. Dostal pôvodnú populárnu pieseň medzi ľudí a spropagoval špecifický domáci hudobný štýl známy ako „slovenské tango“.

V divadelnom a speváckom svete sa stal jedným zo symbolov prvej i druhej Československej republiky.

Pre historikov je František K. Veselý typickým Stredoeurópanom 20. storočia. Umelcom, ktorý sa formoval, tvoril a žil v troch štátoch (Maďarsku, Československu, Slovenskej republike). V najdramatickejších, politicky turbulentných, totalitných systémoch, v rokoch poznačených zvrátenými ideálmi nacizmu a komunizmu. Medzi dvomi vojnami a v čase „studenej“ vojny, keď žiť čestne a pre umenie bolo nad ľudské sily a pochopenie.

Pre Františka K. Veselého je jeho život (podľa vlastných spomienok) svetom vyskladaným iba z tvoriacej práce, drobných komických situácií, ktoré prináša divadelný kumšt, a kladných recenzií kritikov. Ale je aj hľadáním harmónie a ľudskosti. Je to život žitý akoby mimo reálneho času. Bez dramatických zvrátov, rodinnej drámy, angažovania sa a možnej politickej kariéry, ktorú tak veľmi ponúkala doba, v ktorej žil.

Pre spisovateľa a dramatika je to na umelca až príliš fádny a nezaujímavý život. Avšak len do chvíle, kým sa nezamyslí nad pozadím autobiografickej idyly umelca. Potom sa zrazu odhalí F. K. Veselým vedome zamľčaný druhý plán jeho života. Život stigmatizovaný rodičovskou opustenosťou, traumou z matkinej smrti či z biedy, hľadáním vlastnej národnej identity, osobnej úcty a sily. Život pretkaný túžbou po hľadaní ideálu lásky a ľudskosti... No predovšetkým je to život preukazujúci silu ľudského charakteru, odolávanie dobovým nástrahám a politickému zneužitiu. Potvrdenie motta: Neangažovať sa, nevyužívať úspech na kariéru a žiť len pre umenie.

Je pred nami dráma umelca, ktorý sa nespreneveril sám sebe a aj v najťažších rokoch Európy, v dobe plných nástrah, nezneužil svoj talent a spoločenské postavenie v prospech politiky. Ale zostal verný svojmu životnému krédu... a namiesto reálneho života sa snažil žiť životom milovanej operety a uveriť mu.

Jozef Lenhart
autor libreta

K Františkovi Krištofovi Veselému mám takmer osobný vzťah.

Keď začiatkom päťdesiatych rokov minulého storočia nastúpil môj otec (Ján Kákoš) na Novú scénu ako dramaturg do mládežníckeho súboru (lebo tak sa tu oficiálne volala činohra) a neskôr sa stal riaditeľom, F. K. Veselý šéfoval jej operetnej časti. A keď naňho niekedy v neskorších rokoch prišla reč, zaspomínal si otec, ako k Veselým chodievali na návštevu. A nezabudol dodať, aký to bol vždy gavalier.

Moja prvá spomienka naňho je z filmu Škandál v Melodias banke zo 66. roku, kde si strihol postavu majiteľa banky a zároveň šéfa vykrádačského gangu. Aj dnes ho vidím, ako vo filme ako bielovlasý elegán nastupuje do čiernej limuzíny. Pre mňa je synonymom sveta, ktorý sa, žiaľ, nenávratne pomínul. Aj so svojím šarmom, bonvivánstvom, dobrými mravmi, ideálmi aj ilúziami... Je však aj čosi viac. Modelom umelca, pre ktorého bolo prioritou ľudí zabávať. Videl divadlo ako nástroj, ktorý načas pomáha zabudnúť ľuďom na ťaživú situáciu. Prenesie ich do sveta sna, v ktorom sa všetko končí dobre, kde si zalúbenci napokon padnú do náručia. Nechcel meniť svet, iba ľudí zabávať. To nie je málo. Žil však v komplikovanej dobe a tá ho vždy dobehla. Bol celebritou a na nej sa chce kadekto priživiť. Alebo zneužiť. A čím viac sa tomu snažil vyhnúť, tým ťažšie sa s týmto údelom vyrovnával. Utekal. Politika je však ako blato na topánkach, ktorého sa nemožno zbaviť.

Náš Bonviván je inšpirovaný Veselého životom, ale nechce byť inscenovanou Wikipédiou. Niektoré dátumy stopercentne nesedia, s istými ľuďmi sa zrejme nestretol a mnohé situácie v realite mohli vyzeráť inak... Niečo je predpokladané, domyslené... a aj vymyslené. Veď napokon – je to divadlo. Bonviván nie je životopisná hra. Je to príbeh o hercovi, pre ktorého bolo divadlo alfou a omegou jeho života. Ktorý mu veľa obetoval... a napriek tomu sa naňho na dlhé roky takmer zabudlo. Našťastie, ostali jeho evergreeny. A dodnes stojí divadlo, ktoré vzniklo aj vďaka nemu. Nesie meno: Nová scéna. A my vás v ňom dnes víťame a pozývame sledovať príbeh veľkého bonvivána.

Martin Kákoš

autor námetu a režisér inscenácie

SÚPIS SKLADIEB – HUDOBNÝCH ČÍSEL, ktoré zaznejú v inscenácii Bonviván

Andrej Lieskovský/Vít Illek: NEVIEM, ČO JE SO MNOU, ALE SLABÚ PAMÄŤ MÁM

Gejza Dusík/Pavol Braxatoris: TAK SMUTNO MI JE BEZ TEBA

Eisemann Mihály/Zágon István: „SZERELEMHEZ NEM KELL SZÉPSÉG“

Emmerich Kálmán/Alexander Balega: TO JE TÁ LÁSKA – duet z operety Čardášová princezná

Gejza Dusík/Otto Kaušitz: POPROSME HVIEZDY

Dušan Pálka/Dušan Pálka: SO SLZAMI V OČIACH

Dušan Pálka/Dušan Pálka: PREČO SA MÁME ROZÍŠŤ

Gejza Dusík/Pavol Braxatoris: LEN BEZ ŽENY – pieseň z operety Modrá ruža

Július Móži/Otto Kaušitz: TATRANSKÝ EXPRES

Josef Stelibský/Karel Melíšek a Jarka Mottl: JE JEŠTĚ MNOHO DNÍ – pieseň z operety Pavlíček a Petříček

Jára Beneš/Karel Tobis: LÁSKA JE TEN KRÁSNÝ OSTROV NEZNÁMÝ – pieseň z filmu Uličnice

Viktor Freyer/František Trefný: KEĎ SA RAZ ZÍDEME

Gejza Dusík/Pavol Čády: ČUJ NAŠU SLOVENSKÚ PIESEŇ

Gejza Dusík/Pavol Braxatoris: PIESEŇ O RODNEJ ZEMI

Viliam Kostka/Viliam Kostka a Jarko Elen: STUPAVSKÁ KRČMA

Gejza Dusík/Pavol Braxatoris: MODRÁ RUŽA – pieseň z operety Modrá ruža

Milan Novák/Peter Ševčovič – Jaroslav Moravčík: NIE JE VŠEDNÝ DEŇ

Gejza Dusík/Otto Kaušitz: NIE SOM JA EŠTE TAKÝ STARÝ

Gejza Dusík/Pavol Braxatoris: JA SOM OPTIMISTA

BONU

podľa Františka K

I U Ā N

Krištofa Veselého

V júni roku 1944 v Nitre, po predstavení nie veľmi veselej Veselej vdovy, sme sa s riaditeľom Slovenského ľudového divadla Devínskym v jeho byte radili o tom, ako budeme riešiť našu ďalšiu spoluprácu. Devínsky sa ma pýtal, čo mienim robiť, keď nás oslobodia. Popravde som odpovedal, že som naď tým ešte neuvažoval, veď si nie som istý, či sa vôbec oslobodenia dožijem. Vtedy sa totiž rozchýrilo to, čo predpovedali Skaličania, že Nemci urobia s Bratislavou to isté, čo v Budapešti s Budínom. Budú sa tam vraj brániť do posledného dychu a vojaka.

"A ak nie?" namietal Devínsky. Bolo by vraj dobré uvažovať už teraz o budúcnosti a vopred sa informovať alebo ešte lepšie nájsť v Bratislave sálu či kino, kde by sme mohli hrať len operety a hudobné veselohry. Pri tomto našom rozhovore bol aj Drahoš Želenský, lebo v nitrianskom divadle aj on niekoľko ráz režíroval a aj on sa pripojil k tomuto návrhu a s nadšením ho podporoval. Bratislava by potrebovala a konečne mala mať aj veseloherné divadlo, kde by sa mohli hrať aj operety, respektíve hudobné veselohry a spevohry, ale aj činohry s menším obsadením. Želenský navrhoval kino Alfa v Živno dome. Mne sa zdalo, že by bolo oveľa výhodnejšie "vyáreňovať" si Uránku (dnes Hviezda). Nuž, takto sme dlho debatovali a plánovali. (...)

S Národným divadlom som sa rozlúčil. Nepáčil som sa vedeniu a pomery v divadle sa nepáčili mne. Bol som už zainteresovaný do zriaďovania nového divadla, takže ma práca v Národnom divadle, ktorú i tak neuznávali, prestávala tešiť a zaujímať. A keďže som mal za úlohu nájsť ľudí do spevoherného súboru, už som nemal ani dosť času.

So Želenským sme sa pôvodne dohodli, že ak zatiaľ neveľký spevoherný súbor doplníme činohercami, budeme môcť pokojne začať prvú sezónu. Iniciatívu však neočakávane prevzal on a ja som so svojim malým ansámblom ostal trčať ako kôl v plote. Pretože Želenský mal podporu Povereníctva školstva a osvety a pre spevohru mi neumožnil činohercov, ktorí boli nielen súci pre tento žáner, ale aj ťažké. Uvedomoval som si, že som zas raz urobil chybu, aj ma mrzelo, že som tak neuvážene opustil činohru Národného divadla, no čo sa stalo, stalo sa. Škoda bola naď tým lamentovať.

Tomu všetkému predchádzali diskusie o umiestnení divadla a vybehávanie na úradoch. Pani Devínska, Drahoš Želenský a ja sme vybavili, aby pre divadlo uvoľnili kino Alfa. Parádon! Ja, popravde, som sa ešte stále usiloval zabezpečiť kino Urán (dnešné kino Hviezda), ktoré bolo vtedy pod vojenskou správou. Zisťovaní Uránky mi išlo o to, že za kinosálou bola pekná nevyužitá parcela, kde by sa bolo mohlo postaviť moderné javisko, šatne, krajčírka dielňa, baletná sála, výročňa kulís, kancelárie... Mój návrh však neprešiel. Vraj by to dlho trvalo a najmä, že by to bolo príliš drahé. Ja som si spočítal, že za peniaze, čo bude stáť adaptácia a stála údržba Alfy, by sa postavili dve nové divadlá. Ľutoval som, že moje argumenty nenašli odozvu, ale chudák Devínsky, ktorého zdravotný stav bol už beznádejný, sa ešte chcel nového divadla dožiť, a tak sa priklonil k adaptácii Alfy. Aj Želenský veľmi súril, jeho zásada bola: brať to, čo bolo momentálne isté. Žiaľ, Fraňo Devínsky sa už otvorenia nového divadla nedožil.

Divadlo dostalo meno Nová scéna. Vzápätí divadlá poštátnili a Drahoša Želenského menovali za šéfa činohry a mňa za šéfa spevohry. A Nová scéna dodnes sídli tam, kde sídli.

Fraňo Devínsky
Kurt Venzl

Ocenenie

vo filme Uličnice (1936)

od J. Kákoša (1956)

Bláznivá neděle (1960)

Polská krev (1955)

Dědečkem proti své vůli (1939)

film Pán a sluha (1938)

S Drahošem Želanským

Gejza Dusík a Pal'o Braxatoris

S Věrou Fesbasovou (1972)

Zlatá rybka (1954)

Jsem jen inženýr chemie
aneb z českých barů

S PODPOROU

MINISTERSTVO
KULTÚRY
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

MEDIÁLNI PARTNERI

RÁDIO EXPRES

PLUS 7 DNÍ

.tasr.

slovenka

PARTNERI

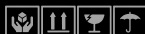

BRATISLAVA - STARÉ MESTO

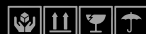
VINÁRSTVO MIRO FONDRK

BWD

•BEST WINES DISTRIBUTION•

BCD

•BEST COFFEE DISTRIBUTION•

HAUSBRANDT
TRIESTE 1852

*Jedna pravda je, že každý ostarie
Že večne mladý nik nezostane
Či chce, či nechce ustatý, raz stať sa musí
Keď splnil žitia poslanie*

*Všetko som prijal, čo kedy osud dal
A nikdy som mu nič nevyčítal
Aj teraz pekne ho prosím
By času mi dal alebo ma vynechal*

*Nie som ja ešte taký starý
To iba takým sa zdám
Pod tými vráskami v tvári
Z mladosti čosi mám*

Pavol Braxatoris

DIVADLO
NOVÁ SCÉNA

Program Divadla Nová scéna k inscenácii **BONVIVÁN.**

Zodpovedná redaktorka: **Ingrid Fašiangová**

Zostavil: **Svetozár Sprušanský**

Fotografie: **Anton Sládek**

Archívne fotografie poskytol **Divadelný ústav Bratislava**

Grafická úprava: **Tomáš Miško**

www.novascena.sk